

กระดานข่าวงานวิจัยใช้ได้จริง :

พืชอาหาร พืชสมุนไพร

กลุ่มวิจัยพฤกษศาสตร์และพืชภัณฑ์พืช
สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร
ประจำเดือนตุลาคม ๒๕๖๕

นมราชสีห์

ชื่ออื่น : นมราชสีห์, ผักโขมแดง (ภาคกลาง), หญ้าน้ำหมึก (ภาคเหนือ), หญ้าหลังอิง (ฉาน-แม่ฮ่องสอน),

Asthma plant, Garden spurge

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Euphorbia hirta* L.

ชื่อวงศ์: Euphorbiaceae

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

พืชล้มลุก อายุปีเดียว ต้นตั้งตรงสูง 15-50 เซนติเมตร มียางสีขาวเหมือนน้ำมัน แตกกิ่งก้านสาขาจากโคนต้นใกล้ดิน ตั้งขึ้น หรือแผ่ออกไป ก้านสีออกแดง ๆ มีขนสีน้ำตาลเหลือง ใบเดี่ยว เรียงตรงกันข้าม ใบรูปขอบขนานหรือรูปรีและ ไม่สมมาตร ยาว 1-4 ซม. ปลายใบแหลมสั้น ฐานใบโค้งเข้าไม่เท่ากัน ขอบใบมีรอยหยักเล็ก ๆ คล้ายฟันเลื่อย กลางใบ มักมีจุดสีม่วงแดง เห็นเส้นกลางใบและเส้นใบชัด ๆ ออกใกล้โคนใบอีก 3-4 เส้น ท้องใบมีขนสีน้ำตาลเหลือง ช่อดอกออก จากซอกใบ ช่อหนึ่งมีดอกย่อยออกเป็นกระจุกแน่นเป็นกลุ่มกลม ๆ 2-3 กลุ่ม มีสีเขียวปนม่วงแดง กลุ่มหนึ่งมีเส้นผ่า ศูนย์กลางประมาณ 1 ซม. ดอกย่อยไม่มีก้านดอกหรือมีก้านมากเกสรตัวผู้มีหลายอันอยู่บนฐานดอก รังไข่มี 1 อัน ลักษณะทรงกลมออกสามเหลี่ยม มีก้านยื่นออกมาจากกลางดอก ที่ปลายมียอดเกสรตัวเมียเป็นเส้นสีแดงสั้น ๆ 3 เส้น ผลลักษณะทรงกลมออกสามเหลี่ยม มีรอยแยก 3 รอย ผลยาวประมาณ 1.5 มม. ออกดอกตลอดปี

สภาพนิเวศวิทยา

ขึ้นทั่วไปตามที่โล่ง ไร่นา ช้างถนน แทรกอยู่กับหญ้าตามพื้นดิน ทนแล้งได้ดี ขึ้นที่ระดับความสูงไม่เกิน 1000 เมตร

การใช้ประโยชน์

หมอชาวบ้าน (บ้านท่ากระบือ ตำบลภูผาม่าน อำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น) นำทั้งต้นมาตากแห้ง แล้วนำมาต้มดื่มน้ำ ใช้เป็นยาบำรุงกำลัง

ที่มาของข้อมูล : นางสาวพรเพ็ญ สุภาโชค
นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ